Rättsfallssamlingen

DOMSTOLENS DOM (fjärde avdelningen)

den 17 mars 2016*

”Begäran om förhandsavgörande — Förfarande för brådskande mål om förhandsavgörande — Förordning (EU) nr 604/2013 — Kriterier och mekanismer för att avgöra vilken medlemsstat som är ansvarig för att pröva en ansökan om internationellt skydd — Artikel 3.3 — Medlemsstaternas rätt att skicka en sökande till ett säkert tredjeland — Artikel 18 — Skyldighet för den ansvariga medlemsstaten att pröva ansökan när sökanden återtas — Direktiv 2013/32/EU — Gemensamma förfaranden för att bevilja och återkalla internationellt skydd — Prövning av en begäran om internationellt skydd”

I mål C-695/15 PPU,

angående en begäran om förhandsavgörande enligt artikel 267 FEUF, framställd av Debreceni Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság (förvaltnings- och arbetsdomstolen i Debrecen, Ungern) genom beslut av den 18 december 2015, som inkom till domstolen den 23 december 2015, i målet

Shiraz Baig Mirza

mot

Bevándorlási és Állampolgársági Hivatal,

meddelar

DOMSTOLEN (fjärde avdelningen)

sammansatt av avdelningsordföranden T. von Danwitz samt domarna C. Lycourgos, E. Juhász, C. Vajda (referent) och K. Jürimäe,

generaladvokat: J. Kokott,

justitiesekreterare: handläggaren I. Illéssy,

efter det skriftliga förfarandet och förhandlingen den 22 februari 2016,

med beaktande av de yttranden som avgetts av:

— Shiraz Baig Mirza, genom R. Miskolczi, B. Pohárnok, T. Fazekas och G. Győző, ügyvédek,

— Bevándorlási és Állampolgársági Hivatal, genom Á. Szép, i egenskap av ombud,

— Ungerns regering, genom Z. Fehér och G. Koós, båda i egenskap av ombud,

— Tysklands regering, genom J. Möller och T. Henze, båda i egenskap av ombud,

* Rättegångsspråk: ungerska.

— Nederländernas regering, genom M. de Ree, i egenskap av ombud,

— Europeiska kommissionen, genom M. Condou-Durande och A. Tokár, båda i egenskap av ombud,

och efter att den 8 mars 2016 ha hört generaladvokatens förslag till avgörande,

följande

Dom

1 Begäran om förhandsavgörande avser tolkningen av artiklarna 3.3 och 18.2 i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 604/2013 av den 26 juni 2013 om kriterier och mekanismer för att avgöra vilken medlemsstat som är ansvarig för att pröva en ansökan om internationellt skydd som en tredjelandsmedborgare eller en statslös person har lämnat in i någon medlemsstat (EUT L 180, 2013, s. 31) (nedan kallad Dublin III-förordningen).

2 Begäran har framställts i ett mål mellan Shiraz Baig Mirza och Bevándorlási és Állampolgársági Hivatal (immigrations- och medborgarskapskontoret, nedan kallat kontoret) angående kontorets beslut att avslå hans ansökan om internationellt skydd och avlägsna honom från Ungern.

Tillämpliga bestämmelser

Unionsrätt

Dublin III-förordningen

3 I skäl 12 i Dublin III-förordingen anges följande:

”Europaparlamentets och rådets direktiv 2013/32/EU av den 26 juni 2013 om gemensamma förfaranden för att bevilja och återkalla internationellt skydd [(EUT L 180, 2013, s. 60)] bör dessutom vara tillämpligt och utan att det påverkar tillämpningen av bestämmelserna om rättssäkerhetsgarantier som regleras enligt denna förordning, om inte annat följer av begränsningarna för tillämpningen av det direktivet.”

4 Artikel 1 i den förordningen definierar syftet med förordningen på följande sätt:

”I denna förordning fastställs kriterier och mekanismer för att fastställa vilken medlemsstat som är ansvarig för att pröva en ansökan om internationellt skydd som lämnats in i en av medlemsstaterna av en tredjelandsmedborgare eller en statslös person (nedan kallad *den ansvariga medlemsstaten*).”

5 Artikel 3 i samma förordning, som har rubriken ”Tillgång till förfarandet för prövning av en ansökan om internationellt skydd”, föreskriver följande:

”1. Medlemsstaterna ska pröva varje ansökan om internationellt skydd som lämnas in av en tredjelandsmedborgare eller en statslös person … på någon av medlemsstaternas territorium, inklusive vid gränsen eller i transitområden. Ansökan ska prövas av en enda medlemsstat, som ska vara den medlemsstat som enligt kriterierna i kapitel III fastställs som ansvarig.

2. Om ansvarig medlemsstat inte kan fastställas på grundval av kriterierna i denna förordning …, ska den medlemsstat där ansökan om internationellt skydd först lämnades in ansvara för prövningen.

Om det är omöjligt att överföra en sökande till den medlemsstat som ursprungligen utsetts som ansvarig på grund av att det finns välgrundade skäl att anta att det finns systematiska brister i asylförfarandet och i mottagningsvillkoren för sökande i den medlemsstaten, vilket medför en risk för omänsklig eller förnedrande behandling i den mening som avses i artikel 4 i Europeiska unionens stadga om de grundläggande rättigheterna, ska den medlemsstat som genomför förfarandet för att fastställa ansvarig medlemsstat fortsätta att undersöka de kriterier som anges i kapitel III för att fastställa huruvida en annan medlemsstat kan utses som ansvarig.

Om överföringen i enlighet med denna punkt inte kan göras till någon medlemsstat som utsetts på grundval av kriterierna i kapitel III eller till den medlemsstat där ansökan först lämnades in, ska den medlemsstat som genomför förfarandet för att fastställa vilken medlemsstat som är ansvarig bli ansvarig medlemsstat.

3. Varje medlemsstat behåller möjligheten att skicka en sökande till ett säkert tredjeland om inte annat följer av de bestämmelser och garantier som föreskrivs i direktiv [2013/32].”

6 Artikel 7 i förordningen har rubriken ”Kriteriernas rangordning”. I artikel 7.2 anges följande:

”Ansvarig medlemsstat i enlighet med kriterierna i detta kapitel ska fastställas på grundval av situationen vid den tidpunkt då sökanden först lämnade in sin ansökan om internationellt skydd i en medlemsstat.”

7 Artikel 18 i förordningen, med rubriken ”Den ansvariga medlemsstatens skyldigheter”, har följande lydelse:

1. Den ansvariga medlemsstaten ska vara skyldig att

…

c) på de villkor som anges i artiklarna 23, 24, 25 och 29 återta en tredjelandsmedborgare eller en statslös person som har återkallat en ansökan under prövning och lämnat in en ansökan i en annan medlemsstat eller som befinner sig i en annan medlemsstat utan uppehållstillstånd,

…

2. …

I de fall som omfattas av punkt 1 c ska den ansvariga medlemsstaten, om den hade beslutat att avbryta prövningen av en ansökan efter det att den dragits tillbaka av den sökande före avgörande i sak i första instans, säkerställa att den sökande har rätt att begära att prövningen av hans eller hennes ansökan slutförs eller rätt att lämna in en ny ansökan om internationellt skydd, som inte ska behandlas som en efterföljande ansökan enligt direktiv [2013/32]. I dessa fall ska medlemsstaterna säkerställa att prövningen av ansökan slutförs.

…”

8 Artikel 26 i förordningen har rubriken ”Meddelande av ett beslut om överföring”. Artikel 26.1 stadgar följande:

”Om den anmodade medlemsstaten samtycker till att överta eller återta en sökande eller annan person som avses i artikel 18.1 c eller d ska den anmodande medlemsstaten meddela den berörda personen beslutet att överföra honom eller henne till den ansvariga medlemsstaten och, i tillämpliga fall, om beslutet att inte pröva hans eller hennes ansökan om internationellt skydd. Om den berörda personen

företräds av en juridisk eller annan rådgivare kan medlemsstaten välja att meddela beslutet till en sådan juridisk eller annan rådgivare i stället för till den berörda personen och, i tillämpliga fall, underrätta den berörda personen om beslutet.”

9 I artikel 27.1 i förordningen, under rubriken ”Rättsmedel”, föreskrivs följande:

”En sökande eller annan person som avses i artikel 18.1 c eller d ska ha rätt till ett effektivt rättsmedel, i form av överklagande eller omprövning i domstol av de faktiska och rättsliga omständigheterna när det gäller [beslutet] om överföring.”

Direktiv 2013/32

10 Artikel 28 i direktiv 2013/32 har rubriken ”Förfarande om sökanden implicit återkallar eller avstår från sin ansökan”. Artikel 28.1 och 28.2 har följande lydelse:

”1. Om det finns skälig grund att anta att en sökande implicit har återkallat eller avstått från sin ansökan, ska medlemsstaterna se till att den beslutande myndigheten fattar beslut om att antingen avbryta prövningen eller, förutsatt att den beslutande myndigheten finner ansökan ogrundad på grundval av en adekvat utredning av sakförhållandena i enlighet med artikel 4 i [Europaparlamentets och rådets direktiv 2011/95/EU av den 13 december 2011 om normer för när tredjelandsmedborgare eller statslösa personer ska anses berättigade till internationellt skydd, för en enhetlig status för flyktingar eller personer som uppfyller kraven för att betecknas som subsidiärt skyddsbehövande, och för innehållet i det beviljade skyddet (EUT L 337, 2011, s. 9)], avslå ansökan.

Medlemsstaterna får förutsätta att sökanden implicit har återkallat eller avstått från sin ansökan om internationellt skydd, i synnerhet om det har kunnat fastställas att

…

b) sökanden har avvikit eller utan tillstånd lämnat den plats där han eller hon bodde eller hölls i förvar utan att inom skälig tid kontakta den behöriga myndigheten eller han eller hon har underlåtit att inom skälig tid fullgöra sin anmälningsskyldighet eller annan skyldighet att meddela sig om sökanden inte kan visa att detta berodde på omständigheter som han eller hon inte rådde över.

För att genomföra dessa bestämmelser får medlemsstaterna fastställa tidsfrister eller riktlinjer.

2. Medlemsstaterna ska se till att en sökande som efter ett beslut om att avbryta prövningen enligt punkt 1 i denna artikel åter anmäler sig hos den behöriga myndigheten har möjlighet att begära att ärendet tas upp på nytt eller att lämna in en ny ansökan, som inte ska omfattas av förfarandet i artiklarna 40 och 41.

…

Medlemsstaterna får föreskriva att den beslutande myndigheten ska kunna återuppta prövningen i det skede där prövningen av ansökan avbröts.”

11 Artikel 33 i direktiv 2013/32, med rubriken ”Ansökningar som inte kan tas upp till prövning”, stadgar följande:

”1. Utöver de fall då en ansökan inte prövas enligt [Dublin III-förordningen] behöver inte medlemsstaterna pröva om sökanden uppfyller kraven för internationellt skydd enligt direktiv [2011/95], om en ansökan inte anses kunna tas upp till prövning enligt denna artikel.

2. Medlemsstaterna får anse att en ansökan om internationellt skydd inte kan tas upp till prövning endast om

…

c) ett land som inte är en medlemsstat betraktas som ett säkert tredjeland för sökanden enligt artikel 38,

…”

12 Artikel 38 i detta direktiv har rubriken ”Begreppet säkert tredjeland”. Artikel 38.2 och 38.5 föreskriver följande:

”2. Begreppet säkert tredjeland ska tillämpas i enlighet med bestämmelser i nationell rätt, inbegripet

a) bestämmelser enligt vilka sökanden måste ha en anknytning till det berörda tredjelandet som gör att det skulle vara rimligt för denne att resa till det landet,

b) bestämmelser om vilka metoder de behöriga myndigheterna ska använda för att säkerställa att begreppet säkert tredjeland kan tillämpas på ett enskilt land eller en enskild sökande; sådana metoder ska inbegripa att i varje enskilt fall bedöma huruvida landet är säkert för en enskild sökande och/eller att på nationell nivå fastställa länder som i allmänhet betraktas som säkra,

c) bestämmelser i enlighet med internationell rätt som gör det möjligt att genom en enskild prövning fastställa huruvida det berörda tredjelandet är säkert för en enskild sökande, och vilka minst ska göra det möjligt för sökanden att överklaga tillämpningen av begreppet säkert tredjeland med anledning av att tredjelandet i fråga inte är säkert med hänsyn till hans eller hennes särskilda omständigheter; sökanden ska också tillåtas att invända mot sin anknytning till tredjelandet i enlighet med led a.

…

5. Medlemsstaterna ska regelbundet underrätta kommissionen om tredjeländer på vilka detta begrepp tillämpas enligt bestämmelserna i denna artikel.”

13 Artikel 39.1–39.3 och 39.7 i direktivet föreskriver följande, under rubriken ”Begreppet europeiska säkra tredjeländer”:

”1. Medlemsstaterna får föreskriva att en ansökan om internationellt skydd och säkerheten för sökanden när det gäller hans eller hennes särskilda omständigheter enligt beskrivningen i kapitel II inte ska prövas eller inte ska prövas fullständigt i fall där en behörig myndighet på grundval av sakförhållanden har fastställt att sökanden försöker att resa in eller har rest in olagligt på territoriet från ett säkert tredjeland i enlighet med punkt 2.

2. Ett tredjeland kan endast anses vara ett säkert tredjeland enligt punkt 1 om

a) det har ratificerat och följer bestämmelserna i Genèvekonventionen utan geografiska begränsningar,

b) det har inrättat ett lagstadgat asylförfarande, och

c) det har ratificerat Europeiska konventionen om skydd för de mänskliga rättigheterna och de grundläggande friheterna och följer bestämmelserna i denna, inklusive normerna med avseende på effektiva rättsmedel.

3. Sökanden ska beredas tillfälle att bestrida tillämpningen av begreppet europeiska säkra tredjeländer med hänvisning till att det berörda tredjelandet inte är säkert på grund av de särskilda omständigheterna i hans eller hennes fall.

…

7. Medlemsstaterna ska regelbundet underrätta kommissionen om tredjeländer på vilka detta begrepp tillämpas i enlighet med denna artikel.”

14 Artikel 46 i direktivet har rubriken ”Rätten till ett effektivt rättsmedel”. I artikel 46.1 och 46.3 stadgas följande:

”1. Medlemsstaterna ska se till att sökande har rätt till ett effektivt rättsmedel inför domstol mot följande:

a) Ett beslut som fattats om en ansökan om internationellt skydd, inbegripet ett beslut

…

ii) att en ansökan inte kan tas upp till prövning enligt artikel 33.2,

…

iv) att inte pröva en ansökan enligt artikel 39.

…

3. I syfte att fullgöra skyldigheterna i punkt 1 ska medlemsstaterna se till att ett effektivt rättsmedel medför full omprövning och prövning av det aktuella behovet av såväl de faktiska som de rättsliga omständigheterna, däribland, i förekommande fall, en prövning av behovet av internationellt skydd i enlighet med direktiv [2011/95], åtminstone när handläggningen av överklagandet sker vid domstol eller tribunal i första instans.”

Ungersk rätt

Lagen om rätt till asyl

15 2 § i 2007 års lag nr LXXX om rätt till asyl (menedékjogról szóló 2007. évi LXXX. törvény, *Magyar Közlöny* 2007/83) (nedan kallad lagen om rätt till asyl) har följande lydelse:

…

”I denna lag gäller följande definitioner:

i) säkert tredjeland: land i fråga om vilket asylmyndigheten är övertygad om att en person som ansöker om internationellt skydd kommer att behandlas i enlighet med följande principer:

ia) Sökandens liv och frihet är inte hotade på grund av ras, religion, medborgarskap, tillhörighet till en viss samhällsgrupp eller politisk övertygelse och sökanden löper ingen risk att utsättas för allvarlig skada.

ib) Principen om *non-refoulement* iakttas i enlighet med Genèvekonventionen.

ic) Det folkrättsliga förbudet mot varje återsändande till ett land där en person löper risk att utsättas för sådan behandling som avses i artikel XIV.2 i grundlagen [(Alaptörvény)] erkänns och tillämpas.

id) Sökanden har möjlighet att ansöka om flyktingstatus och, om vederbörande befinns vara flykting, kan erhålla skydd i enlighet med Genèvekonventionen.

…”

16 Enligt 45 § punkt 5 lagen om rätt till asyl gäller följande:

”När principen om *non-refoulement* enligt punkterna 1 och 2 inte är tillämplig ska asylmyndigheten, i sitt beslut om avslag på asylansökan, förordna om återkallande av det uppehållstillstånd som beviljats av humanitära skäl och – om utlänningen inte på annan grund har rätt att uppehålla sig i Ungern – om åtgärder för återvändande och avlägsnande av utlänningen enligt 2007 års lag nr II om tredjelandsmedborgares inresa och vistelse [(2007. évi II. törvény a harmadik országbeli állampolgárok beutazásáról és tartózkodásáról)] samt fastställa inrese- och vistelseförbudets varaktighet.”

17 I 51 § punkterna 1, 2 och 4 lagen om rätt till asyl föreskrivs följande:

”1) Om villkoren för tillämpning av Dublinförordningarna inte är uppfyllda ska asylmyndigheten besluta huruvida ansökan kan prövas och, i förekommande fall, huruvida det finns skäl att pröva ansökan i ett skyndsamt förfarande.

2) Ansökan ska avvisas om

…

e) det finns ett tredjeland som kan anses som säkert för sökanden.

…

4) Ansökan får avvisas enligt punkt 2 e endast om sökanden

a) har uppehållit sig i ett säkert tredjeland och i det landet skulle ha kunnat erhålla effektivt skydd i enlighet med bestämmelserna i 2 § led i,

b) har transiterat genom det landet och där skulle ha kunnat erhålla effektivt skydd i enlighet med bestämmelserna i 2 § led i,

c) har släktingar i nämnda land och får resa in i det, eller

d) om det säkra tredjelandet begär sökanden utlämnad.”

18 53 § lagen om rätt till asyl har följande lydelse:

”1) Asylmyndigheten ska avvisa ansökan genom beslut om den finner att ett av de villkor som föreskrivs i 51 § punkt 2 föreligger.

2) Avvisningsbeslut och avslagsbeslut som har fattats under ett skyndsamt förfarande kan överklagas vid domstol. Ett sådant överklagande har inte suspensiv verkan vad gäller beslutets verkställighet, utom i fråga om beslut som meddelats med stöd av 51 § punkt 2 e och 51 § punkt 7 h.

…

5) Domstolen får inte ändra asylmyndighetens beslut utan den ska ogiltigförklara det om det har fattats i strid med gällande lagstiftning – utom om det rör sig om processuella regler vars åsidosättande inte har någon inverkan på avgörandet i sak. Vid behov ålägger domstolen asylmyndigheten att inleda ett nytt förfarande. Domstolens avgörande i dessa fall kan inte överklagas."

Regeringsdekretet av den 21 juli 2015

19 I 2 § i regeringsdekret 191/2015. (VII. 21.) om fastställande på nationell nivå av säkra ursprungsländer och säkra tredjeländer (191/2015. (VII. 21.) Kormányrendelet a nemzeti szinten biztonságosnak nyilvánított származási országok és biztonságos harmadik országok meghatározásáról) (nedan kallat regeringsdekretet av den 21 juli 2015) föreskrivs följande:

"Som säkra tredjeländer i den mening som avses i 2 § led i) lagen om rätt till asyl ska anses Europeiska unionens medlemsstater och kandidatländerna för medlemskap i Europeiska unionen – med undantag av Turkiet –, medlemsstaterna i Europeiska ekonomiska samarbetsområdet och de stater i Amerikas förenta stater som inte tillämpar dödsstraff samt

1. Schweiz,

2. Bosnien och Hercegovina,

3. Kosovo,

4. Kanada,

5. Australien,

6. Nya Zeeland."

20 I 3 § punkt 2 i regeringsdekretet av den 21 juli 2015 föreskrivs följande:

"Om en asylsökande har uppehållit sig i ett av de tredjeländer som är säkra i den mening som avses i Europeiska unionens förteckning över säkra tredjeländer eller i 2 § i förevarande lag, eller om en asylsökande har transiterat genom ett av dessa länder, får vederbörande under asylförfarandet visa att han eller hon i det specifika fallet inte hade möjlighet att erhålla effektivt skydd enligt 2 § led i) lagen om rätt till asyl."

Målet vid den nationella domstolen och tolkningsfrågorna

21 Shiraz Baig Mirza, som är pakistansk medborgare, reste olagligen in i Ungern från Serbien i augusti 2015. Han ingav den 7 augusti 2015 en första ansökan om internationellt skydd i Ungern. Under det förfarande som hade inletts med anledning av denna ansökan lämnade han den anvisade vistelseorten. Genom beslut av den 9 oktober 2015 avskrev kontoret ansökningsärendet, eftersom Shiraz Baig Mirza ansågs implicit ha återkallat sin ansökan i enlighet med artikel 28.1 b i direktiv 2013/32.

22 Han påträffades senare i Tjeckien medan han var på väg till Österrike. De tjeckiska myndigheterna anmodade Ungern att återta honom. Ungern godtog denna framställan i enlighet med artikel 18.1 c i Dublin III-förordningen.

23 Enligt den hänskjutande domstolen framgår det inte av handlingarna i målet att de tjeckiska myndigheterna upplysts om ungerska bestämmelser och praxis innebärande att den berördes ansökan om internationellt skydd skulle bli föremål för en förhandsprövning av huruvida asylansökan kan

prövas i sak, vilken kunde utmynna i ett beslut att skicka klaganden till Serbien, som i egenskap av kandidatland för medlemskap i Europeiska unionen fanns på förteckningen över säkra tredjeländer i den ungerska lagstiftningen.

24 Efter det att Shiraz Baig Mirza återtagits av Ungern ingav han, den 2 november 2015, en andra ansökan om internationellt skydd i Ungern.

25 Den ansökan behandlades i ett andra förfarande om beviljande av internationellt skydd under vilket den berörde togs i förvar.

26 Han hördes i samband med detta andra förfarande den 2 november 2015. Därvid upplyste kontoret honom om att hans ansökan om internationellt skydd skulle kunna komma att avvisas om han inte visade att Serbien med hänsyn till hans personliga situation inte kunde anses vara ett säkert tredjeland. Han meddelade i sitt svar att han inte var i säkerhet i Serbien.

27 I beslut av den 19 november 2015 avvisade kontoret ansökan, med motiveringen att det i fråga om den berörde finns ett säkert tredjeland, det vill säga Serbien, som betecknas som säkert tredjeland i 2 § regeringsdekretet av den 21 juli 2015. Enligt beslutet hade den berörde haft möjlighet att visa att Serbien i hans fall inte var ett säkert tredjeland, vilket han inte hade gjort. Kontoret beslutade därför om åtgärder för återsändande och avlägsnande av sökanden.

28 Shiraz Baig Mirza överklagade det beslutet till den hänskjutande domstolen och gjorde gällande att han inte ville återsändas till Serbien, eftersom han inte skulle vara i säkerhet där.

29 Mot denna bakgrund beslutade Debreceni Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság (förvaltnings- och arbetsdomstolen i Debrecen, Ungern) att vilandeförklara målet och ställa följande frågor till domstolen:

”1) Ska artikel 3.3 i [Dublin III-förordningen] tolkas så, att

a) medlemsstaterna endast får utöva rätten att skicka en sökande till ett säkert tredjeland innan den ansvariga medlemsstaten fastställts eller får den rätten utövas även efter detta fastställande?

b) Är det av betydelse för svaret på föregående fråga huruvida medlemsstaten konstaterar att den är ansvarig inte vid den tidpunkt då ansökan först lämnas in till medlemsstatens myndigheter i enlighet med artikel 7.2 och kapitel III i Dublin III-förordningen utan då medlemsstaten tar emot sökanden från en annan medlemsstat till följd av en framställan om överföring eller återtagande enligt kapitlen V och VI i Dublin III-förordningen?

2) Om en medlemsstat, enligt den tolkning som domstolen gör som svar på den första frågan, får utöva rätten att skicka en sökande till ett säkert tredjeland även efter det att en överföring har skett enligt förfarandet i Dublin III-förordningen:

Ska artikel 3.3 i förordningen då tolkas så, att medlemsstaterna får utöva den rätten även för det fall den medlemsstat som verkställer överföringen, under förfarandet enligt förordningen, inte har fått närmare upplysningar om den nationella lagstiftningen om utövandet av denna rätt eller om nationella myndigheters praxis i detta avseende?

3) Ska artikel 18.2 i Dublin III-förordningen tolkas på så sätt att när en sökande har återtagits enligt artikel 18[.1] c i förordningen, ska förfarandet återupptas i det skede där det föregående förfarandet avbrutits?”

Förfarande för brådskande mål

30 Den hänskjutande domstolen har lämnat in en ansökan om att begäran om förhandsavgörande ska handläggas enligt förfarandet för brådskande mål enligt artikel 107 i domstolens rättegångsregler.

31 Den har motiverat sin ansökan bland annat med att Shiraz Baig Mirza fram till den 1 januari 2016 var tagen i förvar i samband med förfarandet om ansökan om internationellt skydd, en åtgärd som kan förlängas av behörig nationell domstol.

32 Den 6 januari 2016 informerade den hänskjutande domstolen EU-domstolen, på den senares begäran, om att åtgärden förlängts fram till det slutliga avgörandet av Shiraz Baig Mirzas ansökan om internationellt skydd eller, om inget sådant avgörande meddelats den 1 mars 2016, fram till detta datum. Det kan tilläggas att det framgår av de upplysningar som den hänskjutande domstolen lämnat till EU-domstolen att förvaret skulle kunna förlängas ytterligare efter den 1 mars 2016 i upp till 60 dagar, och att den sammanlagda förvarstiden kan uppgå till högst sex månader.

33 I detta hänseende påpekar domstolen för det första att denna begäran om förhandsavgörande rör tolkningen av Dublin III-förordningen, som omfattas av avdelning V – ett område med frihet, säkerhet och rättvisa – i tredje delen i EUF-fördraget. Begäran kan således handläggas inom ramen för förfarandet för brådskande mål.

34 Vad vidare gäller kriteriet att saken är brådskande, ska det enligt domstolens praxis beaktas att den berörde för närvarande är frihetsberövad och att frågan om huruvida han ska vara fortsatt i förvar är beroende av utgången i det nationella målet (se, för ett liknande resonemang, dom Lanigan, C-237/15 PPU, EU:C:2015:474, punkt 23). Den berördes situation ska bedömas så som den ser ut den dag ansökan om att begäran om förhandsavgörande ska handläggas enligt förfarandet för brådskande mål prövas (se, för ett liknande resonemang, dom N., C-601/15 PPU, EU:C:2016:84, punkt 40).

35 I förevarande fall är det ostridigt att Shiraz Baig Mirzas den dagen var frihetsberövad. Huruvida han ska fortsätta att hållas i förvar beror på utgången i det nationella målet, som rör lagligheten av att avslå hans ansökan om internationellt skydd. Det framgår också av de förklaringar som den hänskjutande domstolen har lämnat att förvaret av den berörde har beslutats inom ramen för förfarandet för prövning av denna ansökan.

36 Under dessa omständigheter beslutade domstolen (fjärde avdelningen), på förslag av referenten och efter att ha hört generaladvokaten, den 11 januari 2016, att bifalla ansökan från den hänskjutande domstolen om att begäran om förhandsavgörande ska handläggas enligt förfarandet för brådskande mål.

Prövning av tolkningsfrågorna

Den första frågan

37 Den hänskjutande domstolen har ställt den första frågan för att få klarhet i om artikel 3.3 i Dublin III-förordningen ska tolkas så, att rätten att skicka en person som har ansökt om internationellt skydd till ett säkert tredjeland även kan utövas av en medlemsstat efter det att denna medlemsstat enligt nämnda förordning och i ett återtagandeförfararande har samtyckt till att ansvara för prövningen av en ansökan om internationellt skydd som har getts in av en sökande som har lämnat nämnda medlemsstat innan vederbörandes första ansökan om internationellt skydd har prövats i sak.

38 Domstolen erinrar för det första om att enligt artikel 1 i Dublin III-förordningen är syftet med förordningen att fastställa kriterier och mekanismer för att fastställa vilken medlemsstat som är ansvarig för att pröva en ansökan om internationellt skydd som lämnats in i en av medlemsstaterna av en tredjelandsmedborgare eller en statslös person.

39 Dublin III-förordningen innehåller inga regler som utgör hinder för att en sökande skickas till ett säkert tredjeland varken före eller efter det att det har fastställts vilken medlemsstat som är ansvarig medlemsstat, då förordningen begränsar sig till att fastställa kriterier och mekanismer för vilken medlemsstat som är ansvarig för prövningen av en ansökan om internationellt skydd.

40 Såsom den tyska regeringen påpekade under förhandlingen föreskrivs i artikel 3.3 i förordningen, som inte innehåller några tidsmässiga begränsningar, att varje medlemsstat ”behåller” rätten att skicka en person som har ansökt om internationellt skydd till ett säkert tredjeland. Denna rätt tillkommer enligt bestämmelsens ordalydelse ”varje medlemsstat” och ska tillämpas ”om inte annat följer av de bestämmelser och garantier som föreskrivs i direktiv [2013/32]”.

41 Det framgår dessutom av skäl 12 i Dublin III-förordningen att direktiv 2013/32 bör vara tillämpligt vid sidan om bestämmelserna om rättssäkerhetsgarantier som regleras enligt denna förordning och utan att det påverkar tillämpningen av dessa, om inte annat följer av begränsningarna för tillämpningen av det direktivet.

42 I det gemensamma europeiska asylsystem som Dublin III-förordningen och direktiv 2013/32 utgör en del av, kan begreppet säkert tredjeland tillämpas av samtliga medlemsstater, oavsett om det är fråga om den medlemsstat som har utpekats som ansvarig för prövningen av ansökan om internationellt skydd enligt kriterierna i kapitel III i Dublin III-förordningen eller om någon annan medlemsstat, med stöd av artikel 3.3 i förordningen.

43 Vad för det andra mera specifikt beträffar artikel 33 i direktiv 2013/32, där den hänskjutande domstolen önskat få klarhet i huruvida en medlemsstat har möjlighet att skicka en person som har ansökt om internationellt skydd till ett säkert tredjeland, efter det att det i överensstämmelse med Dublin III-förordningen har fastställts att denna medlemsstat ansvarar för prövningen av nämnda ansökan, kan det konstateras att denna artikel, vars syfte är att underlätta bördan för den medlemsstat som ansvarar för prövningen av en ansökan om internationellt skydd genom att ange vissa situationer där en sådan ansökan inte kan tas upp till prövning, inte på något sätt begränsar tillämpningsområdet för den rätt att skicka en sådan sökande till ett säkert tredjeland som avses i artikel 3.3 i förordningen.

44 Formuleringen ”[u]töver de fall då en ansökan inte prövas enligt [Dublin III-förordningen]” i artikel 33.1 i direktiv 2013/32 möjliggör inte någon annan slutsats.

45 Denna formulering avser nämligen de situationer som kan uppstå utöver de situationer som föreskrivs i nämnda förordning, såsom överföring av en person som har ansökt om internationellt skydd till den ansvariga medlemsstat som föreskrivs i artikel 26.1 i samma förordning, i vilka ansökningarna om internationellt skydd inte prövas. Nämnda formulering i direktivet begränsar således inte tillämpningsområdet för artikel 3.3 i Dublin III-förordningen.

46 Den omständigheten att en medlemsstat har samtyckt till att ansvara för prövningen av en ansökan om internationellt skydd med tillämpning av Dublin III-förordningen utgör således inte hinder för att denna medlemsstat därefter skickar sökanden till ett säkert tredjeland.

47 Denna slutsats påverkas inte av den skyldighet som följer av artikel 18.2 andra stycket i förordningen enligt vilken ”medlemsstaterna [ska] säkerställa att prövningen av ansökan slutförs”.

48 Domstolen erinrar härvidlag om att nämnda bestämmelse enbart preciserar vissa av den ansvariga medlemsstatens skyldigheter, bland annat medlemsstatens skyldighet att säkerställa att ansökan om internationellt skydd slutförs, men den avser inte rätten att skicka en sökande till ett säkert tredjeland.

49 Artikel 18 i Dublin III-förordningen begränsar således inte tillämpningsområdet för artikel 3.3 i förordningen, särskilt vad beträffar en medlemsstat som i ett återtagandeförfarande har samtyckt till att ansvara för prövningen av en ansökan om internationellt skydd, vilken har ingetts av en sökande som har lämnat nämnda medlemsstat innan det fattats ett beslut i sak i första instans.

50 En motsatt tolkning av artikel 18.2 i Dublin III-förordningen skulle innebära att det infördes ett undantag från artikel 3.2 i förordningen då en medlemsstat som återtar en sökande enligt artikel 18.1 c i nämnda förordning skulle berövas rätten att skicka denna sökande till ett säkert tredjeland. I nämnda artikel 3.3 hänvisas emellertid inte till ett sådant undantag och detta undantag kan inte motiveras med hänvisning till något av de syften som ska uppnås med Dublin III-förordningen.

51 Om det inte var tillåtet för en medlemsstat att utöva den rätt som föreskrivs i artikel 3.3 i Dublin III-förordningen under sådana omständigheter som föreligger i det nationella målet skulle det medföra att en sökande som utan att invänta ett slutligt beslut med anledning av sin ansökan reser till en annan medlemsstat än den där vederbörande lämnat in sin ansökan – om vederbörande återtogs av den ansvariga medlemsstaten – skulle befinna sig i en fördelaktigare situation än den som vederbörande skulle befinna sig i om han eller hon hade inväntat att prövningen av ansökan slutfördes i den ansvariga medlemsstaten.

52 En sådan tolkning skulle innebära en risk för att tredjelandsmedborgare och statslösa personer som har lämnat in en ansökan om internationellt skydd i en medlemsstat, uppmuntras till att bege sig till andra medlemsstater och skulle leda till precis de sekundära rörelsemönster som Dublin III-förordningen syftar till att motverka genom att införa enhetliga mekanismer och kriterier för att avgöra vilken medlemsstat som är ansvarig medlemsstat.

53 Den första frågan ska således besvaras enligt följande. Artikel 3.3 i Dublin III-förordningen ska tolkas så, att rätten att skicka en person som har ansökt om internationellt skydd till ett säkert tredjeland även kan utövas av en medlemsstat efter det att denna medlemsstat enligt nämnda förordning och i ett återtagandeförfarande har samtyckt till att ansvara för prövningen av en ansökan om internationellt skydd som har ingetts av en sökande som har lämnat nämnda medlemsstat innan vederbörandes första ansökan om internationellt skydd har prövats i sak.

Den andra frågan

54 Den hänskjutande domstolen har ställt den andra frågan för att få klarhet i om artikel 3.3 i Dublin III-förordningen ska tolkas så, att den utgör hinder för att skicka en person som har ansökt om internationellt skydd till ett säkert tredjeland när den medlemsstat som verkställer överföringen av sökanden till den ansvariga medlemsstaten under återtagandeförfarandet inte har fått upplysningar om vare sig sistnämnda medlemsstats lagstiftning om återsändande av sökande till säkra tredjeländer eller den praxis som behöriga myndigheter i denna medlemsstat tillämpar på området.

55 Den hänskjutande domstolen har i detta mål hänvisat till att det i ungersk rätt har införts en presumtion för att ansökningar om internationellt skydd som inges av sökande som har rest in i Ungern från Serbien, som enligt denna lagstiftning anses som ett säkert tredjeland, och som inte har ingett en ansökan om internationellt skydd i detta tredjeland, ska avvisas.

56 Domstolen erinrar härvidlag först om att Dublin III-förordningen inte, i ett återtagandeförfarande, ålägger den ansvariga medlemsstaten en skyldighet att upplysa den medlemsstat som verkställer överföringen om innehållet i sin nationella lagstiftning om återsändande av sökande till ett säkert tredjeland eller om sin administrativa praxis på området.

57 Det kan konstateras att nationell lagstiftning och praxis avseende begreppet säkert tredjeland saknar betydelse för att avgöra vilken medlemsstat som är ansvarig för prövningen och för överföringen av berörd sökande till denna medlemsstat.

58 Domstolen erinrar vidare om att även om direktiv 2013/32 enligt dess artikel 38.5 kräver att medlemsstaterna regelbundet ska underrätta kommissionen om tredjeländer på vilka begreppet säkra tredjeländer tillämpas, ålägger direktivet inte den ansvariga medlemsstaten att, när den återtar en sökande, upplysa den medlemsstat som verkställer överföringen om sin lagstiftning om säkra tredjeländer eller om den praxis som dess behöriga myndigheter tillämpar på detta område.

59 Det kan slutligen konstateras att den omständigheten att den ansvariga medlemsstaten inte har upplyst den medlemsstat som verkställer överföringen om sin lagstiftning om säkra tredjeländer och sin administrativa praxis på området, inte kränker sökandens rätt till effektiva rättsmedel mot beslutet om överföring och beslutet med anledning av ansökan om internationellt skydd.

60 Vad beträffar beslutet om överföring framgår det av artikel 27 i Dublin III-förordningen att en sökande ska ha rätt till ett effektivt rättsmedel, i form av överklagande eller omprövning i domstol av de faktiska och rättsliga omständigheterna när det gäller ett beslut om överföring.

61 Då den ansvariga medlemsstaten i ett förfarande om återtagande av en sökande inte är skyldig att upplysa den överförande medlemsstaten om sin lagstiftning på området – enligt vilken det föreligger en presumtion för att en ansökan om internationellt skydd från en sökande som har rest in i den ansvariga medlemsstaten från ett säkert tredjeland, vilket definieras som sådant i nämnda lagstiftning, inte ska prövas – kan den omständigheten att sådana upplysningar inte har lämnats således inte kränka sökandens rättigheter.

62 Vad vidare beträffar beslutet angående ansökan om internationellt skydd har sökanden i den ansvariga medlemsstaten enligt artikel 46 i direktiv 2013/32 rätt till ett effektivt rättsmedel inför domstol i denna medlemsstat som möjliggör för honom eller henne att överklaga ett beslut som fattats med tillämpning av nationella bestämmelser om säkra tredjeländer med stöd av artikel 38 eller 39 i direktivet med beaktande av vederbörandes individuella situation.

63 Den andra frågan ska således bevaras enligt följande. Artikel 3.3 i Dublin III-förordningen ska tolkas så, att den inte utgör hinder för att skicka en person som har ansökt om internationellt skydd till ett säkert tredjeland när den medlemsstat som verkställer överföringen av nämnda sökande till den ansvariga medlemsstaten under återtagandeförfarandet inte har fått upplysningar om vare sig sistnämnda medlemsstats lagstiftning om återsändande av sökande till säkra tredjeländer eller den praxis som behöriga myndigheter i denna medlemsstat tillämpar på området.

Den tredje frågan

64 Den hänskjutande domstolen har ställt den tredje frågan för att få klarhet i om artikel 18.2 i Dublin III-förordningen ska tolkas så, att förfarandet för prövning av en ansökan om internationellt skydd som har ingetts av en sökande som har återtagits ska återuppta i det skede där prövningen avbröts av behöriga myndigheter i den ansvariga medlemsstaten.

65 Domstolen erinrar härvidlag om att artikel 18.2 andra stycket i förordningen kräver att den ansvariga medlemsstaten ska säkerställa att prövningen av en ansökan om internationellt skydd ”slutförs”. Bestämmelsen ålägger däremot inte denna medlemsstat att återuppta prövningen av ansökan om internationellt skydd i ett visst skede av handläggningen.

66 Föreskriften i artikel 18.2 andra stycket i Dublin III-förordningen om att sökanden har rätt att begära att prövningen av hans eller hennes ansökan om internationellt skydd slutförs, oavsett om detta sker i det förfarande som avbrutits eller i ett nytt förfarande, som inte ska behandlas som en efterföljande ansökan, syftar nämligen till att säkerställa att hans eller hennes ansökan handläggs enligt de krav som gäller för handläggningen av en första ansökan i första instans enligt direktiv 2013/92. Bestämmelsen syftar däremot varken till att ange hur förfarandet ska återupptas i en sådan situation eller att beröva den ansvariga medlemsstaten möjligheten att avvisa ansökan.

67 I artikel 28.2 sista stycket i direktiv 2013/32 föreskrivs uttryckligen att medlemsstaterna får föreskriva att den beslutande myndigheten i första instans ska kunna återuppta prövningen av ansökningar om internationellt skydd i det skede där prövningen av ansökan avbröts, utan att medlemsstaterna dock är skyldiga att göra detta.

68 Den tredje frågan ska således bevaras enligt följande. Artikel 18.2 i Dublin III-förordningen ska tolkas så, att den i en situation där en person som har ansökt om internationellt skydd har återtagits inte kräver att prövningen av vederbörandes ansökan ska återupptas i det skede där den avbröts.

Rättegångskostnader

69 Eftersom förfarandet i förhållande till parterna i målet vid den nationella domstolen utgör ett led i beredningen av samma mål, ankommer det på den nationella domstolen att besluta om rättegångskostnaderna. De kostnader för att avge yttrande till domstolen som andra än nämnda parter har haft är inte ersättningsgilla.

Mot denna bakgrund beslutar domstolen (fjärde avdelningen) följande:

1) Artikel 3.3 i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 604/2013 av den 26 juni 2013 om kriterier och mekanismer för att fastställa vilken medlemsstat som är ansvarig för att pröva en ansökan om internationellt skydd som en tredjelandsmedborgare eller en statslös person har lämnat in i någon medlemsstat ska tolkas så, att rätten att skicka en person som har ansökt om internationellt skydd till ett säkert tredjeland även kan utövas av en medlemsstat efter det att denna medlemsstat enligt nämnda förordning och i ett återtagandeförfarande har samtyckt till att ansvara för prövningen av en ansökan om internationellt skydd som har ingetts av en sökande som har lämnat nämnda medlemsstat innan vederbörandes första ansökan om internationellt skydd har prövats i sak.

2) Artikel 3.3 i förordning nr 604/2013 ska tolkas så, att den inte utgör hinder för att skicka en person som har ansökt om internationellt skydd till ett säkert tredjeland när den medlemsstat som verkställer överföringen av nämnda sökande till den ansvariga medlemsstaten under återtagandeförfarandet inte har fått upplysningar om vare sig sistnämnda medlemsstats lagstiftning om återsändande av sökande till säkra tredjeländer eller den praxis som behöriga myndigheter i denna medlemsstat tillämpar på området.

3) Artikel 18.2 i förordning nr 604/2013 ska tolkas så, att den i en situation där en person som har ansökt om internationellt skydd har återtagits inte kräver att prövningen av vederbörandes ansökan ska återupptas i det skede där den avbröts.

Underskrifter